

LESBRIEF- MUZIEK

BABEL – PROJECT

Op de cd staan de volgende muziekstukken:

1. Muziek uit Turkije
2. Amerikaanse Jazz uit de jaren '60 – Jimmy Smith
3. Cubaans: Rubén González – Tres Lindas Cubanas
4. Vocaal: Zap Mama – Ndje Mukanie
5. Arabische Rai: Cheb Kader / Sid el Hourri
6. Arabische Rai: Cheikha Remitti Chir el Baroud\
7. Amerikaanse Country Folk – Johnny Cash
8. Amerikaanse R&B: Kelly Price – Friend of Mine
9. Amerikaanse R&B: Wycleff Jean ft Mary J. Blige – 911
10. Reggae uit Engeland: Linton Kwesi Johnson – It no funny
11. Reggae uit Engeland: Linton Kwesi Johnson – Sonny's lettah
12. Amerikaanse Soul: Otis Redding – I've been lovin' you too long
13. Amerikaanse Soul: Otis Redding – Dock of the bay
14. Nigeriaanse Jazz: Fela Kuti – Shuffering and smiling

DOELSTELLING:

Met het BABEL-project wil School der Poëzie in samenwerking met de docenten van het NOVA College werken aan een aantal doelen:

- de leerlingen stimuleren om gedichten te lezen
- leerlingen gedichten laten zoeken in boeken, de werkbundel, via mondelinge overlevering, via internet en tijdschriften
- leerlingen zelf gedichten laten schrijven aan de hand van gerichte opdrachten
- belangstelling tonen voor de cultuur van de leerling
- zoeken naar Nederlandse vertalingen van gedichten uit andere culturen en deze vertalingen eventueel zelf maken samen met de leerlingen
- de leerlingen stimuleren de gedichten beeldend vorm te geven en samen een bundel of boekje laten maken
- via muziek, ritme en liedjes de leerlingen enthousiast maken voor poëzie, aandacht besteden aan de teksten van liedjes, raps, songs

OPZET:

In week 1 van het project krijgen de leerlingen een muziekles. In de tweede en derde week krijgen de leerlingen poëzielessen van docenten van School der Poëzie (een keer een blokuur, een keer een enkelvoudig lesuur). In de weken hierna wordt het gedicht netjes overgeschreven of op de computer vormgegeven en geïllustreerd waarna per klas een bundel kan worden samengesteld.

DE MUZIEKLES:

VOORBEREIDING

1. Luister thuis de nummers van de cd af en kies 3 sterk verschillende nummers waarmee je wilt werken per klas. Daarbij kun je rekening houden met de verschillende culturen die in de klas vertegenwoordigd zijn. Het is de bedoeling dat de leerlingen aan de ene kant kennis maken met nieuwe dingen, aan de andere kant ook een zekere mate van herkenning kunnen beleven. Wanneer er in een klas veel rapliefhebbers aanwezig zijn kun je bijvoorbeeld nummer 10 of 11 (reggae) gebruiken. Het Cubaanse nummer (3) is vrolijk en energiek, de Arabische Raï (6) is heel poëtisch en sfeervol.

2. Zorg voor een bruikbare ghettoblaster of andere afspeelapparatuur in de klas

3. Gebruik proefwerk-blaadjes met lijntjes en vrolijke gekleurde vellen om de gemaakte teksten op over te schrijven

DE LES

I Deel de proefwerkblaadjes uit. Iedere leerling pakt een pen of potlood. Schrijf op het bord de volgende woorden:

- dier
- kleur
- geluid
- dingen waar deze muziek je aan doet denken
- gebouw of prettige plaats in de natuur
- beweging

Nu draai je het eerste nummer. Het is de bedoeling dat de leerlingen op het blaadje hun associaties bij deze muziek op schrijven, daarbij kunnen ze proberen alle zes 'vragen' op het bord te beantwoorden. Dus: aan welk dier doet deze muziek je denken? Welke kleur hoort er voor jou bij? En zo verder. Leg uit dat niemand hun blaadje gaat lezen en dat het gaat om hun eigen gedachten en ideeën.

Datzelfde doe je met het tweede nummer.

II De leerlingen gaan nu twee korte gedichten maken met de woorden die op hun blaadje staan. Ieder gedicht bestaat uit vijf regels. Iedere regel bestaat uit vijf woorden. Het gedicht mag niet rijmen. Ze hoeven niet alle woorden te gebruiken die ze hebben opgeschreven.

Voorbeeld:

Muziek: Cubaans (2)

Vrolijke lichtblauwe ramen en deuren
De zon warmt mijn haar
Poes slaapt op de vensterbank
Rum en coca cola drinken
Geurige bloemen in het oerwoud

Wanneer de gedichten klaar zijn, geeft iedere leerling zijn blaadje aan iemand die het van hem of haar mag voorlezen. Laat enkele gedichten voorlezen en laat de leerlingen raden bij welk muziek stuk het gedicht hoort.

III Schrijf op het bord zoveel mogelijk medeklinkers: a, aa, o, oe, u, e
Laat de leerlingen woorden noemen uit zoveel mogelijk verschillende talen waarin deze letters voorkomen. Wie weet zijn er woorden die meerdere a's of o's hebben. Schrijf zelf deze woorden op het bord of laat leerlingen hun woorden op het bord schrijven. Vraag ook naar de betekenis. Woorden als vogel of bloem kunnen in verschillende talen heel mooi zijn

Laat nu muziekstuk 3 horen. Vraag de leerlingen waar het lied over gaat of over zou kunnen gaan als je luistert hoe het klinkt. Wat voor gevoel heeft het en welke klanken passen daarbij? Laat de leerlingen 6 – 10 woorden opschrijven in het Nederlands en in hun eigen taal waarin deze klanken voorkomen.

Het gaat niet om de betekenis maar om de klank van de woorden.

De leerlingen gaan vervolgens in tweetallen een klankgedichtje maken met de woorden op hun blaadjes. Dit gedichtje bestaat uit vijf regels en ze mogen mooie woorden herhalen. De regels bestaan uit drie of vijf woorden

Voorbeeld

Muziek: Arabisch (6)

**roos roos roos
waaien wachten water waaien wachten
boek zoek moeder
zee, mee, eten, zeeën, eendje
roos roos roos**

De leerlingen kunnen hun gedichtje in het net overschrijven en om beurten voorlezen. Daarbij kun je van alles met je stem gaan doen. Fluisteren, zingen, van zacht naar hard of andersom.